

Spis treści

Wykaz ważniejszych skrótów	9
Słowo wstępne	11
Część pierwsza	
ROZWÓJ PRAWA WYKROCZEŃ	
ROZDZIAŁ I. Europejskie systemy (modele) orzekania w sprawach o wykroczenia	15
§ 1. Pierwsze modele postępowania w sprawach o wykroczenia	15
1. Model sądowy (francuski)	16
2. Model administracyjny (austriacki)	16
3. Model mieszany (pruski)	17
§ 2. Współczesne systemy orzekania w sprawach o wykroczenia	18
ROZDZIAŁ II. Rozwój polskiego prawa wykroczeń	21
§ 1. Polskie prawo wykroczeń w okresie międzywojennym (1919–1939)	21
§ 2. Prawo wykroczeń w latach 1952–1990	23
§ 3. Ewolucja systemu polskiego prawa wykroczeń od roku 1990	26
Część druga	
CZĘŚĆ OGÓLNA MATERIALNEGO PRAWA WYKROCZEŃ	
ROZDZIAŁ III. Przepisy materialnego prawa o wykroczeniach i ich obowiązywanie	29
§ 1. Pojęcie prawa wykroczeń	29
§ 2. Źródła prawa wykroczeń	33
§ 3. Budowa przepisów części szczególnej	35
§ 4. Zasady obowiązywania ustawy	38
1. Kolidzja ustaw karnych w czasie	38
2. Zasada terytorialności i inne zasady obowiązywania ustawy	39
ROZDZIAŁ IV. Pojęcie wykroczenia	41
§ 1. Ogólnie o pojęciu wykroczenia	41
§ 2. Wykroczenie a przestępstwo	43
§ 3. Społeczna szkodliwość i bezprawność czynu	46

ROZDZIAŁ V. Typizacja wykroczeń. Ustawowe znamiona wykroczenia	50
§ 1. Typizacja (określoność) wykroczeń	50
§ 2. Znamiona wykroczenia	51
§ 3. Znamiona wykroczenia a społeczna szkodliwość i bezprawność czynu	53
ROZDZIAŁ VI. Przedmiot wykroczenia. Przedmiotowa strona wykroczenia	54
§ 1. Przedmiot wykroczenia	54
§ 2. Przedmiotowa strona wykroczenia	56
1. Czyn sprawcy	57
2. Rodzaje wykroczeń z uwagi na ustawowy kształt czynu zabronionego	58
2.1. Wykroczenia z działania i zaniechania	59
2.2. Wykroczenia materialne i formalne	60
2.3. Wykroczenia z naruszenia dobra i z narażenia na niebezpieczeństwo	61
2.4. Wykroczenia trwałe	61
2.5. Wykroczenia o zbiorowo oznaczonym czynie	61
2.6. Wykroczenia kwalifikowane	62
2.7. Wykroczenie ciągle	62
§ 3. Okoliczności czynu	63
§ 4. Związek przyczynowy i jego znaczenie	64
ROZDZIAŁ VII. Podmiot wykroczenia. Podmiotowa strona wykroczenia	67
§ 1. Podmiot wykroczenia	67
§ 2. Zasada winy w prawie wykroczeń	68
§ 3. Istota winy	69
§ 4. Formy winy. Wykroczenie umyślne i nieumyślne	70
1. Wykroczenie umyślne	70
2. Wykroczenie nieumyślne	71
§ 5. Zasada równowartości form winy jako podstawa odpowiedzialności	72
ROZDZIAŁ VIII. Okoliczności wyłączające odpowiedzialność	75
§ 1. Okoliczności wyłączające bezprawność czynu	75
1. Obrona konieczna	76
2. Stan wyższej konieczności	78
3. Inne możliwe okoliczności	79
§ 2. Okoliczności wyłączające winę	80
1. Nieletność	80
2. Niepoczytalność	80
3. Błąd	83
ROZDZIAŁ IX. Formy popełnienia wykroczenia	85
§ 1. Uwagi ogólne	85
§ 2. Formy stadialne. Karalność usiłowania	86
§ 3. Formy zjawiskowe	87
1. Sprawstwo. Współsprawstwo	87
2. Podżeganie. Pomocnictwo	89
ROZDZIAŁ X. Jedność – wielość czynów. Zbieg przepisów. Zbieg wykroczenia z przestępstwem. Zbieg wykroczeń	92
§ 1. Ocena ludzkiego zachowania jako jednego lub wielu czynów	92
§ 2. Zbieg przepisów w prawie wykroczeń	95

§ 3. Zbieg wykroczenia z przestępstwem	97
§ 4. Zbieg wykroczeń	98
ROZDZIAŁ XI. Istota i cele kary. Kary, środki karne (kary dodatkowe), inne środki	100
§ 1. Istota i cele kary	100
§ 2. Kary, środki karne i inne środki	102
§ 3. Kary	104
1. Kara aresztu	104
2. Kara ograniczenia wolności	106
3. Kara grzywny	109
4. Kara nagany	111
§ 4. Środki karne (kary dodatkowe)	112
1. Zakaz prowadzenia pojazdów	112
2. Przepadek przedmiotów	113
3. Nawiązka	114
4. Obowiązek naprawienia szkody	116
5. Podanie orzeczenia o ukaraniu do publicznej wiadomości w szczególny sposób	116
6. Inne środki karne	116
§ 5. Środki „naprawcze” i środki oddziaływania społeczno-wychowawczego	117
ROZDZIAŁ XII. Orzekanie kar i innych środków	120
§ 1. Ogólne dyrektywy wymiaru kary	120
§ 2. Szczegółowe przesłanki wymiaru kary	122
§ 3. Ustawowy katalog okoliczności łagodzących i obciążających	123
§ 4. Zasada indywidualizacji wymiaru kary	126
§ 5. Nadzwyczajny wymiar kary	126
1. Nadzwyczajne zaostrzenie kary recydywicie	126
2. Nadzwyczajne złagodzenie kary i odstąpienie od wymierzenia kary	127
§ 6. Warunkowe zawieszenie wykonania kary aresztu	128
ROZDZIAŁ XIII. Przedawnienie orzekania i wykonania kary. Zatarcie ukarania	130
§ 1. Przedawnienie orzekania i wykonania kary	130
§ 2. Zatarcie ukarania	131
Część trzecia	
CHARAKTERYSTYKA CZĘŚCI SZCZEGÓLNEJ KODEKSU WYKROCZEŃ	
Wprowadzenie	133
ROZDZIAŁ XIV. Wykroczenia przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu oraz instytucjom państwowym, samorządowym i społecznym ..	135
§ 1. Wykroczenia przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu	135
1. Wykroczenia przeciwporządkowe o charakterze publicznym i politycznym ..	136
2. Wykroczenia zakłócające porządek lub spokój w miejscach publicznych	139
3. Wykroczenia związane z naruszeniem przepisów o zbiórkach i działalności zawodowej bez zezwolenia	143
§ 2. Wykroczenia przeciwko instytucjom państwowym, samorządowym i społecznym	148

ROZDZIAŁ XV. Wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu osób i mienia oraz bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji	151
§ 1. Wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu osób i mienia	151
§ 2. Wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji	160
ROZDZIAŁ XVI. Wykroczenia przeciwko osobie i zdrowiu	173
§ 1. Wykroczenia przeciwko osobie	173
§ 2. Wykroczenia przeciwko zdrowiu	176
ROZDZIAŁ XVII. Wykroczenia przeciwko mieniu, interesom konsumentów oraz urządzeniom użytku publicznego	183
§ 1. Wykroczenia przeciwko mieniu	183
§ 2. Wykroczenia przeciwko interesom konsumentów	191
§ 3. Wykroczenia przeciwko urządzeniom użytku publicznego	194
ROZDZIAŁ XVIII. Inne wykroczenia	195
§ 1. Wykroczenia przeciwko obyczajności publicznej	195
§ 2. Wykroczenia przeciwko obowiązkowi ewidencji	196
§ 3. Szkodnictwo leśne, polne i ogrodowe	197
Część czwarta	
WIADOMOŚCI O POSTĘPOWANIU W SPRAWACH O WYKROCZENIA	
ROZDZIAŁ XIX. Uwagi wstępne o postępowaniu w sprawach o wykroczenia	203
§ 1. Przepisy procesowego prawa wykroczeń	203
§ 2. Organy orzekające	205
§ 3. Etapy (stadia) postępowania	206
§ 4. Rodzaje postępowania w sprawach o wykroczenia	207
ROZDZIAŁ XX. Założenia ogólne postępowania w sprawach o wykroczenia	208
§ 1. Zasady procesowe	208
§ 2. Przesłanki procesowe	211
§ 3. Organy, strony procesowe, reprezentanci stron	213
§ 4. Dowody. Środki przymusu	219
ROZDZIAŁ XXI. Czynności wyjaśniające. Wniosek o ukaranie	223
ROZDZIAŁ XXII. Postępowanie w sądzie pierwszej instancji	226
ROZDZIAŁ XXIII. Postępowania szczególne	232
§ 1. Postępowanie przyspieszone	232
§ 2. Postępowanie nakazowe	234
§ 3. Postępowanie mandatowe	235
ROZDZIAŁ XXIV. Środki odwoławcze. Nadzwyczajne środki zaskarżenia. Odszkodowanie za niesłuszne ukaranie lub zatrzymanie	240
§ 1. Środki odwoławcze	240
§ 2. Nadzwyczajne środki zaskarżenia	242
§ 3. Odszkodowanie za niesłuszne ukaranie lub zatrzymanie	244
ROZDZIAŁ XXV. Postępowanie w sprawach ze stosunków międzynarodowych	245
Literatura podstawowa	247
Literatura uzupełniająca	251